DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/591

od 1. prosinca 2016.

o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za primjenu ograničenja pozicija na robne izvedenice

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata ([1]), a posebno njezin članak 57. stavke 3. i 12.,

budući da:

(1) Kako bi se osigurao usklađen pristup za primjenu ograničenja pozicija na robne izvedenice u Uniji, trebalo bi odrediti metodologiju za izračun tih ograničenja. Metodologijom bi se trebala spriječiti regulatorna arbitraža i promicati dosljednost istodobno osiguravajući nadležnim tijelima dovoljno fleksibilnosti kako bi se u obzir mogle uzeti varijacije među različitim tržištima robnih izvedenica i tržištima temeljne robe. Metodologijom za izračun ograničenja trebalo bi omogućiti nadležnim tijelima da usklade ciljeve koji se odnose na postavljanje ograničenja na razinu koja je dovoljno niska kako bi se osobe koje imaju pozicije u tim robnim izvedenicama spriječilo da zloupotrebljavaju ili narušavaju tržište te ciljeve koji se odnose na pružanje podrške urednom formiranju cijena i sustavima namire, razvoj novih robnih izvedenica i omogućivanje da robne izvedenice nastave pružati podršku funkcioniranju komercijalnih aktivnosti na tržištu temeljne robe.

(2) Kako bi se jasno utvrdio ograničen broj pojmova koji proizlaze iz Direktive 2014/65/EU kao i tehnički pojmovi potrebni za ovu Uredbu, trebalo bi definirati niz pojmova kako bi se osigurala jedinstvena primjena.

(3) Duge i kratke pozicije robne izvedenicu sudionika na tržištu trebale bi se netirati jedna u odnosu na drugu kako bi se utvrdila stvarna veličina pozicije koju neka osoba kontrolira u bilo kojem trenutku. Veličina pozicije držane putem opcijskog ugovora trebala bi se računati na temelju delta ekvivalenta. Budući da se u okviru ove Uredbe primjenjuje različita metodologija za izračun ograničenja pozicija za promptne i druge mjesečne ugovore, takvo bi se netiranje trebalo zasebno primjenjivati na promptne i druge mjesečne pozicije.

(4) Direktivom 2014/65/EU zahtijeva se da bi se sve pozicije koje drže druge osobe u ime određene osobe trebale uključiti u izračun ograničenja pozicije te osobe te da bi se ograničenja pozicija trebala primijeniti na razini subjekta i razini grupe, zbog čega je potrebno zbrojiti pozicije na razini grupe. Prikladno je predvidjeti zbrajanje samo na razini grupe ako matično društvo može kontrolirati upotrebu pozicija. U skladu s tim, matična bi društva trebala zbrojiti pozicije koje drže njihova društva kćeri sa svim pozicijama koje matični subjekt izravno drži, dok društva kćeri zbrajaju svoje pozicije. Takvo zbrajanje može dovesti do izračuna pozicija na razini matičnog društva koji je veći ili, zbog netiranja dugih i kratkih pozicija koje drže različita društva kćeri, manji nego na razini pojedinačnog društva kćeri. Pozicije se ne bi trebale zbrajati na razini matičnog društva ako pozicije drže subjekti za zajednička ulaganja koji te pozicije drže u ime svojih ulagatelja, a ne u ime svojih matičnih društava u slučajevima kada matično društvo ne može kontrolirati upotrebu tih pozicija u vlastitu korist.

(5) Pojmom iste robne izvedenice trebao bi se uspostaviti visoki prag kojim bi se spriječilo da osobe neodgovarajuće netiraju pozicije u pogledu različitih robnih izvedenica kako bi se izbjegla i umanjila nepreciznost ograničenja pozicija za glavni ugovor o robnim izvedenicama. To ne bi trebalo spriječiti nadležna tijela da odrede slična ograničenja pozicija za slične ugovore o robnim izvedenicama za čije je usklađivanje zaduženo Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire (ESMA). Može se smatrati da se robnim izvedenicama trguje u znatnom obujmu na mjestu trgovanja samo ako one u dovoljno dugom razdoblju prelaze prag likvidnosti naveden u ovoj Uredbi.

([1]) SL L 173, 12.6.2014., str. 173.

(6) Ako se OTC ugovor vrednuje na temelju iste temeljne robe koja je isporučiva na istoj lokaciji i u skladu s istim ugovornim uvjetima te ako njegovi ekonomski rezultati imaju visoku razinu korelacije s rezultatima ugovora kojim se trguje na mjestu trgovanja, trebalo bi ga smatrati ekonomski jednakovrijednim bez obzira na male razlike u ugovornim specifikacijama koje se odnose na veličinu jedinice i datum isporuke. Isto tako, razlike u mjerama upravljanja rizikom poslije trgovanja, kao što su sustavi poravnanja, ne bi trebale predstavljati prepreke za proglašavanje takvih ugovora ekonomski jednakovrijednima. Kako bi se spriječilo neodgovarajuće netiranje potencijalno vladajućih pozicija kojima se trguje na mjestu za trgovanje upotrebom bilateralnih sustava u OTC ugovorima i kako bi se u praksi osiguralo učinkovito funkcioniranje režima ograničenja pozicija potrebno je da se OTC robne izvedenice kojima se trguje smatraju ekonomski jednakovrijednima ugovorima o mjestu trgovanja samo u određenim okolnostima. Kako bi se spriječilo izbjegavanje ograničenja pozicija te kako bi se povećao integritet režima ograničenja pozicija potrebno je usko odrediti definiciju ekonomski jednakovrijednog OTC ugovora na način da se njime osobama onemogući netiranje pozicije OTC u odnosu na više drugih pozicija ili ostvarivanje diskrecijskog prava pri odabiru pozicija u odnosu na koje se netira.

(7) Kako bi se utvrdilo za koje je pozicije u robnim izvedenicama moguće objektivno odrediti da smanjuju rizik izravno povezan s komercijalnom aktivnošću trebalo bi propisati određene kriterije, uključujući upotrebu računovodstvene definicije ugovora o zaštiti od rizika na temelju pravila Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI). Ta računovodstvena definicija trebala bi biti dostupna i nefinancijskim subjektima iako oni ne primjenjuju pravila MSFI-ja na razini subjekta.

(8) Nadalje, nefinancijski subjekti trebali bi moći služiti se tehnikama upravljanja rizikom kako bi ublažili sveukupne rizike koji su posljedica njihove komercijalne aktivnosti ili komercijalne aktivnosti njihove grupe, uključujući rizike koji su posljedica postojanja nekoliko tržišta u zemljopisnom smislu, nekoliko proizvoda, vremenskog horizonta ili subjekata („makro ili portfeljna zaštita od rizika”). Kada se nefinancijski subjekt koristi makro ili portfeljnom zaštitom od rizika, možda neće moći uspostaviti odnos jedan na jedan između specifične pozicije robne izvedenice i specifičnih rizika koji su posljedica njihove komercijalne aktivnosti koju se s pomoću robne izvedenice namjerava zaštititi od rizika. Nefinancijski subjekt može se koristiti i robnim izvedenicama koje nisu jednakovrijedne kako bi se zaštitio od specifičnih rizika koji su posljedica komercijalne aktivnosti ako nije dostupna identična robna izvedenica ili ako robna izvedenica koja je uže korelirana nije dostatno likvidna („zamjenska zaštita od rizika”). U takvim slučajevima, politike i sustavi upravljanja rizikom trebali bi moći spriječiti da se transakcije bez zaštite svrstaju u kategoriju transakcije zaštite te bi trebali moći osigurati dostatno razdvojeni pregled portfeljne zaštite od rizika na način da se utvrde spekulativni dijelovi koji vode do ograničenja pozicija. Ne bi trebalo smatrati da pozicije smanjuju rizike povezane s komercijalnom aktivnošću isključivo na temelju činjenice da su one dio portfelja za smanjenje rizika na sveukupnoj osnovi.

(9) Rizik se može razvijati tijekom vremena te će se, kako bi se prilagodile razvoju rizika, robne izvedenice koje su u početku izvršene za smanjenje rizika povezanih s komercijalnom aktivnošću možda morati kompenzirati upotrebom dodatnih ugovora o robnim izvedenicama kojima se isključuju ugovori o robnim izvedenicama koje su postale nepovezane s komercijalnim rizikom. Nadalje, razvoj rizika koji se rješava zaključenjem pozicije robne izvedenice radi smanjenja rizika ne bi trebao naknadno dovesti do ponovne ocjene te pozicije kao pozicije koja nije od početka bila povlaštena transakcija.

(10) Nefinancijski subjekti trebali bi se moći prijaviti za izuzeće u pogledu zaštite od rizika komercijalnih aktivnosti prije nego što se zaključi pozicija. Prijava bi nadležnim tijelima trebala omogućiti jasan i sažet pregled komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta u pogledu temeljne robe, s njom povezanih rizika i načina na koji se robne izvedenice upotrebljavaju za ublažavanje tih rizika. Ograničenja pozicija neprestano se primjenjuju te ako nadležno tijelo u konačnici ne odobri izuzeće, nefinancijski subjekt trebao bi u skladu s tim smanjiti sve pozicije koje premašuju ograničenje te se može suočiti s nadzornim mjerama u pogledu kršenja ograničenja. Nefinancijski subjekti trebali bi periodično ponovno procjenjivati svoje djelovanje kako bi osigurali opravdanost neprekidne primjene izuzeća.

(11) Promptno mjesečno razdoblje, odnosno razdoblje koje neposredno prethodi isporuci prije isteka ugovora, specifično je za svaku robnu izvedenicu i možda neće iznositi točno jedan mjesec. Promptni mjesečni ugovori trebali bi se stoga odnositi na sljedeći ugovor o toj robnoj izvedenici koji će dospijeti. Ograničenje pozicija koje osoba može držati u razdoblju tijekom kojeg se isporučuje fizička roba ograničuje količinu temeljne ostvarive

opskrbe koju svaka osoba može isporučiti ili čiju isporuku može preuzeti, na taj način sprječavajući gomilanje vladajućih pozicija pojedinaca koji im mogu omogućiti smanjenje tržišta putem ograničavanja pristupa robi. Standardna osnova za promptna mjesečna ograničenja pozicija za fizičke i gotovinske namirene robne izvedenice trebala bi se stoga računati kao postotak procijenjene ostvarive opskrbe. Nadležna tijela trebala bi moći provesti raspored za smanjenje ograničenja pozicija kojim je obuhvaćeno razdoblje od trenutka kada je ugovor postao promptni mjesečni ugovor do trenutka dospijeća kako bi se preciznije osiguralo da su ograničenja pozicija odgovarajuće raspoređena tijekom promptnog mjesečnog razdoblja te kako bi se osigurala uredna namira.

(12) Drugo mjesečno ograničenje pozicije primjenjuje se na sva dospijeća osim na promptna mjesečna ograničenja pozicija. Standardna osnova za druga mjesečna ograničenja pozicija za fizičke i gotovinske namirene robne izvedenice trebala bi se računati kao postotak ukupnih otvorenih pozicija. Distribucija pozicija na druge mjesečne pozicije ugovora za robu često se obavlja u mjesecima koji su najbliži dospijeću. Stoga ukupne otvorene pozicije pružaju prikladniju osnovu za određivanje ograničenja pozicija od upotrebe ponderiranog iznosa za sva dospijeća.

(13) Standardna osnova od 25 % ostvarive opskrbe i otvorenih pozicija utvrđena je s obzirom na iskustvo drugih tržišta i drugih nadleženosti. Nadležna bi tijela trebala prilagoditi osnovu na način da se omogući njezino smanjenje za najviše 20 % (ili 22,5 % u slučaju nekih poljoprivrednih robnih izvedenica) i povećanje za najviše 10 % (ili 15 % u slučaju manje likvidnih robnih izvedenica) ako bi to bilo potrebno zbog obilježja tržišta, kao što je nepostojanje sudionika na tržištu, kako bi se poduprijela uredna namira te funkcioniranje ugovora i njegova temeljnog tržišta. Budući da se prilagodba bilo koje osnovne brojke primjenjuje samo ako, odnosno dok je to zbog objektivnih obilježja tržišta potrebno, privremene prilagodbe osnove trebale bi stoga biti moguće. Nadležna bi tijela trebala osigurati izvršenje smanjenja osnove kad god je potrebno kako bi se spriječile vodeće pozicije i pružila podrška urednom formiranju cijene robne izvedenice i temeljne robe. Taj raspon odražava činjenicu to da je Direktivom 2014/65/EU obuhvaćen širi raspon robnih izvedenica i tržišta od drugih tržišta i nadležnosti. Definicija robne izvedenice iz članka 2. stavka 1. točke 30. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) široka je, obuhvaća i sekuritizirane izvedenice i gotovinski namirene izvedenice koje nemaju materijalnu osnovu, kao što su klimatske varijable. Na sekuritizirane izvedenice ne primjenjuje se načelo promptnog i drugog mjesečnog ograničenja. Za uspostavu ograničenja pozicija za izvedenice koje nemaju materijalnu osnovu ne može se upotrebljavati ostvariva opskrba. Stoga bi nadležna tijela trebala moći poboljšati ili prilagoditi metodologije za određivanje ograničenja pozicija za te robne izvedenice na temelju različitih parametara, kao što je broj izdanih vrijednosnih papira ili upotreba otvorenih pozicija i za promptno mjesečno razdoblje.

(14) Određenim se robnim izvedenicama, posebno za energiju i plin, osigurava neprekidna isporuka temeljne robe tijekom određenog razdoblja kao što je dan, mjesec ili godina. Nadalje, određeni se ugovori s duljim rokom isporuke, kao što je godina ili tromjesečje, mogu automatski zamijeniti povezanim ugovorima s kraćim rokovima isporuke, kao što je tromjesečje ili mjesec (kaskadni ugovori). U tim bi slučajevima promptno mjesečno ograničenje pozicije ugovora koji se zamjenjuje prije isporuke bilo neprikladno jer takvo ograničenje ne bi obuhvaćalo istek i fizičku isporuku ili namiru ugovora u novcu. U slučaju da se rokovi isporuke iz ugovora za isti temeljni instrument preklapaju, jedinstveno ograničenje pozicija trebalo primjenjivati na sve povezane ugovore kako bi se pravilno uzele u obzir pozicije u tim ugovorima koji bi potencijalno mogli biti isporučeni. Kako bi se to olakšalo, povezani ugovori trebali bi se mjeriti u jedinicama temeljne robe te odgovarajuće zbrajati i netirati.

(15) Za određene poljoprivredne robne izvedenice, koje imaju materijalni utjecaj na potrošačke cijene hrane, metodologija nadležnom tijelu omogućuje utvrđivanje osnove i ograničenja pozicije ispod minimalnog općeg raspona u kojemu ono nalazi dokaze o spekulativnoj aktivnosti koja se znatno odražava na cijene.

(16) Nadležno tijelo trebalo bi procijeniti je li za elemente navedene u članku 57. stavku 3. Direktive 2014/65/EU potrebna prilagodba osnove kako bi se utvrdila konačna razina ograničenja pozicije. U procjeni bi se ti elementi trebali uzeti u obzir kao bitni za predmetnu robnu izvedenicu. U okviru metodologija trebale bi se pružiti smjernice u pogledu načina utvrđivanja ograničenja bez oduzimanja nadležnom tijelu ovlasti za donošenje konačne odluke o odgovarajućem ograničenju pozicije robne izvedenice kako bi se spriječila zloporaba tržišta. Ti elementi trebali biti važna naznaka nadležnim tijelima i ESMA-i kako bi oni lakše oblikovali stajališta i osigurali odgovarajuću usklađenost ograničenja pozicija diljem Unije, među ostalim i procjenjivanjem učinka volatilnosti od slučaja do slučaja i onoliko često koliko je potrebno da bi ograničenja pozicija bila primjereno određena.

([1]) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

(17) Ograničenja pozicija ne bi trebala stvarati prepreke za razvoj novih robnih izvedenica i ne bi trebala sprječavati odgovarajuće funkcioniranje manje likvidnih dijelova tržišta robnih izvedenica. Nadležna tijela trebala bi pri primjeni metodologije uzeti u obzir vrijeme potrebno za razvoj i privlačenje likvidnosti u pogledu novih i postojećih robnih izvedenica te posebno u pogledu robnih izvedenica koje mogu podupirati upravljanje rizikom na nestandardiziranim ili nezrelim tržištima ili s pomoću kojih se pokušavaju razviti nove mjere zaštite od rizika u pogledu nove robe. S obzirom na široki raspon tržišta i robe na koje se odnosi režim ograničavanja pozicija, ne postoji jedinstveno i predodređeno razdoblje koje odgovarajuće obuhvaća promjenu statusa ugovora o robnim izvedenicama iz novog u utvrđeni. Isto tako, postoji mnogo ugovora o robnim izvedenicama koji možda nikada neće privući dostatan broj sudionika ili likvidnost kako bi se omogućila djelotvorna primjena ograničenja pozicija bez rizika od redovitog i nenamjernog kršenja ograničenja te posljedično poremećaja u pogledu formiranja cijena i namire tih robnih izvedenica. Kako bi se uklonili navedeni rizici za djelotvorno funkcioniranje tržišta, metodologijom se predviđa slojeviti pristup kojim je ograničenje pozicije za promptno mjesečno razdoblje i druga mjesečna razdoblja utvrđeno na fiksnoj razini od 2 500 jedinica za robne izvedenice i 2,5 milijuna vrijednosnih papira koji se izdaju za sekuritizirane izvedenice s temeljnom robom dok se ne premaši prag od 10 000 jedinica odnosno 10 milijuna vrijednosnih papira. Ugovori kojima se ti pragovi premašuju te se istodobno zadržava relativna nelikvidnost trebali bi, prema potrebi, moći iskoristiti veće ograničenje kako bi se osiguralo da se trgovanje takvim ugovorima nepotrebno ne ograniči.

(18) Broj, sastav i uloga sudionika na tržištu u robnoj izvedenici može utjecati na prirodu i veličinu pozicija koje na tržištu drže određeni sudionici na tržištu. U pogledu nekih robnih izvedenica, određeni sudionici na tržištu mogu držati veliku poziciju koja odražava njihovu ulogu u kupnji, prodaji i isporuci robe kada je njihova uloga na tržištu suprotna ulozi većine ostalih sudionika na tržištu koji osiguravaju likvidnost ili usluge upravljanja rizikom za tržište temeljne robe.

(19) Opskrba, upotreba i dostupnost temeljne robe te pristup njoj obilježja su tržišta temeljne robe. Nadležna tijela mogu procjenom podrobnijih elemenata tih obilježja, kao što je laka kvarljivost robe i način prijevoza, utvrditi fleksibilnost tržišta i u skladu s tim prilagoditi ograničenja pozicija.

(20) Za neke robne izvedenice može postojati velika razlika između otvorenih pozicija i ostvarive opskrbe. Do toga može doći ako se relativno malo trguje izvedenicama u odnosu na ostvarivu opskrbu te će u tom slučaju broj otvorenih pozicija biti manji u odnosu na ostvarivu opskrbu ili, na primjer, ako određena robna izvedenica ima široku upotrebu radi zaštite od mnogih različitih izloženosti riziku te je stoga ostvariva opskrba manja u odnosu na otvorene pozicije. Takve znatne razlike između otvorenih pozicija i ostvarive opskrbe opravdavaju prilagodbe osnove koja se primjenjuje na druga ograničenja mjesečnih pozicija, odnosno na njezino povećanje ili smanjenje, kako bi se izbjeglo postojanje neurednog tržišta kada se počne približavati promptno mjesečno razdoblje.

(21) U istom cilju ograničenja neurednih tržišta kada se promptno mjesečno razdoblje počne približavati uslijed velikih razlika između izračuna ostvarive opskrbe i otvorenih pozicija, definicija ostvarive isporuke obuhvaća sve zamjenske razrede ili vrste robe koje se mogu isporučiti u okviru namire ugovora o robnim izvedenicama u skladu s uvjetima tog ugovora.

(22) Novo zakonodavstvo Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata uređenima Direktivom 2014/65/EU i Uredbom (EU) br. 600/2014 primjenjuje se od 3. siječnja 2017. Da bi se osigurale dosljednost i pravna sigurnost, ova bi se uredba trebala primjenjivati od istog datuma.

(23) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je ESMA podnijela Komisiji.

(24) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]),

([1]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se uredbom utvrđuju pravila za izračun neto pozicije koju drži osoba u robnoj izvedenici i metodologija za izračun ograničenja pozicija u pogledu veličine te pozicije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nefinancijski subjekt” znači fizička ili pravna osoba osim:

   (a) investicijskog društva kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU;

   (b) kreditne institucije kojoj je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]);

   (c) osiguravajućeg društva kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 73/239/EEZ ([2]);

   (d) društva za osiguranje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]);

   (e) društva za reosiguranje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]);

   (f) UCITS-a i, prema potrebi, njegova društva za upravljanje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]);

   (g) institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu članka 6. točke (a) Direktive 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]);

   (h) alternativnog investicijskog fonda kojim upravlja upravitelj alternativnih investicijskih fondova koji ima odobrenje za rad ili je registriran u skladu s Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([7]);

([1]) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

([2]) Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL L 228, 16.8.1973., str. 3.).

([3]) Direktiva 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju (SL L 345, 19.12.2002., str. 1.).

([4]) Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju i o izmjeni direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ, kao i direktiva 98/78/EZ i 2002/83/EZ (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.).

([5]) Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

([6]) Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

([7]) Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

(i) središnje druge ugovorne strane koja ima odobrenje za rad u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]);

(j) središnjeg depozitorija vrijednosnih papira koji ima odobrenje za rad u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

Subjekt iz treće zemlje nefinancijski je subjekt ako mu ne bi bilo potrebno odobrenje u okviru bilo kojeg prethodno navedenih zakonodavnih akata u slučaju da ima sjedište u Uniji te podliježe pravu Unije;

2. „promptni mjesečni ugovor" znači ugovor o robnim izvedenicama u pogledu određene temeljne robe čiji rok za dospijeće sljedeći istječe u skladu s pravilima koje je utvrdilo mjesto trgovanja;

3. „drugi mjesečni ugovor" znači bilo koji ugovor o robnim izvedenicama koji nije promptni mjesečni ugovor.

POGLAVLJE II.

METODA ZA IZRAČUN VELIČINE NETO POZICIJE OSOBE

Članak 3.

Zbrajanje i netiranje pozicija u robnim izvedenicama

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Neto pozicija osobe u robnoj izvedenici zbroj je pozicija koje ona drži u toj robnoj izvedenici kojom se trguje na mjestu trgovanja, u robnoj izvedenici koja se smatra robnom izvedenicom istovjetnom robnoj izvedenici u skladu s člankom 5. stavkom 1. te u ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima u skladu s člankom 6.

2. Ako osoba drži duge i kratke pozicije u bilo kojoj od robnih izvedenica iz stavka 1., osoba netira te pozicije kako bi utvrdila svoju neto poziciju za tu robnu izvedenicu.

3. Pozicije koje drži nefinancijski subjekt u robnim izvedenicama za koje je moguće objektivno utvrditi da smanjuju rizik u skladu s člankom 7., a koje je odobrilo nadležno tijelo u skladu s člankom 8., ne zbrajaju se u svrhe utvrđivanja neto pozicije tog nefinancijskog subjekta.

4. Osoba zasebno utvrđuje neto poziciju koju drži u robnoj izvedenici za promptne mjesečne ugovore i druge mjesečne ugovore.

Članak 4.

Metoda za izračun pozicija za pravne subjekte unutar grupe

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Matično društvo utvrđuje svoju neto poziciju zbrajanjem sljedećih pozicija u skladu s člankom 3.:

(a) vlastita neto pozicija;

(b) neto pozicija svih svojih društava kćeri.

2. Odstupajući od stavka 1., matično društvo subjekta za zajednička ulaganja ili, ako je subjekt za zajednička ulaganja imenovao društvo za upravljanje, matično poduzeće tog poduzeća za upravljanje ne zbraja pozicije u robnim izvedenicama u bilo kojem subjektu za zajednička ulaganja u kojemu ni na koji način ne utječe na odluke o ulaganju u pogledu otvaranja, držanja ili zatvaranju tih pozicija.

([1]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

([2]) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

Članak 5.

Istovjetne robne izvedenice i znatni volumeni

(članak 57. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Robna izvedenica kojom se trguje na mjestu za trgovanje smatra se robnom izvedenicom istovjetnom robnoj izvedenici kojom se trguje na drugom mjestu za trgovanje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) obje robne izvedenice imaju identične ugovorne specifikacije i uvjete, izuzevši mjere upravljanja rizikom poslije trgovanja;

(b) obje robne izvedenice oblikuju jedinstveni skup zamjenjive prirode otvorenih pozicija ili, u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, vrijednosnih papira koji se izdaju te kojima se pozicije koje se drže u robnoj izvedenici i kojima se trguje na jednom mjestu za trgovanje mogu zatvoriti u odnosu na pozicije koje se drže u robnoj izvedenici i kojom se trguje na drugom mjestu za trgovanje.

2. Za robnu se izvedenicu smatra da se njome trguje u znatnom volumenu na mjestu za trgovanje ako trgovanje robnom izvedenicom na tom mjestu za trgovanje tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca:

(a) premašuje prosječni broj dnevnih otvorenih pozicija od 10 000 jedinica u promptnom i drugom mjesečnom razdoblju zajedno; ili

(b) u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, ako broj jedinica kojima se trguje pomnožen cijenom premašuje prosječan dnevni iznos od 1 milijuna EUR.

3. Mjesto za trgovanje na kojem se odvija najveći volumen trgovanja istom robnom izvedenicom je mjesto za trgovanje koje više od jedne godine:

(a) ima najveći prosječni broj dnevnih otvorenih pozicija; ili

(b) u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, ima najveći prosječni dnevni iznos.

Članak 6.

OTC ugovori ekonomski jednakovrijedni robnim izvedenicama kojima se trguje na mjestima za trgovanje

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

OTC izvedenica smatra se ekonomski jednakovrijednom robnoj izvedenici kojom se trguje na mjestu za trgovanje na kojem ima identične ugovorne specifikacije i uvjete, izuzevši različite specifikacije u pogledu veličine jedinica, datuma isporuke koji se razlikuju manje od jednog kalendarskog dana i različite mjere upravljanja rizikom poslije trgovanja.

Članak 7.

Pozicije za koje se smatra da smanjuju rizike izravno povezane s komercijalnim aktivnostima

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Za poziciju koju drži nefinancijski subjekt u robnim izvedenicama kojima se trguje na mjestima ili ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima u skladu s člankom 6. smatra se da smanjuje rizike izravno povezane s komercijalnom aktivnošću tog nefinancijskog subjekta ako pozicija sama ili u kombinaciji s drugim izvedenicama u skladu sa stavkom 2. („pozicije u portfelju robnih izvedenica”) ispunjuje jedan od sljedećih kriterija:

(a) smanjuje rizike koji proizlaze iz potencijalne promjene vrijednosti imovine, usluga, sirovina, proizvoda, robe ili obveza koje nefinancijski subjekt ili njegova grupa ima u vlasništvu, proizvodi, izrađuje, obrađuje, pruža, kupuje, trži, iznajmljuje/daje u zakup, prodaje ili stvara ili opravdano očekuje da će posjedovati, proizvoditi, izrađivati, obrađivati, pružati, kupovati, tržiti, iznajmljivati/davati u zakup, prodavati ili stvarati u okviru svojeg uobičajenog poslovanja;

(b) može se smatrati ugovorom o zaštiti od rizika u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) donesenima u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

2. Za potrebe stavka 1. pozicija za koju se smatra da smanjuje rizike preuzete samostalno ili u kombinaciji s drugim izvedenicama ona je pozicija za koju nefinancijski subjekt ili osoba koja drži poziciju u ime tog subjekta:

(a) u svojim internim politikama opisuje sljedeće:

i. vrste ugovora o robnim izvedenicama uključene u portfelje koji se upotrebljavaju za smanjenje rizika koji su izravno povezani s komercijalnom aktivnošću i njihovi kriteriji prihvatljivosti;

ii. vezu između portfelja i rizika koji se portfeljem smanjuju;

iii. mjere donesene kako bi se osiguralo da pozicije koje se odnose na te ugovore služe isključivo za pokrivanje rizika izravno povezanih s komercijalnom aktivnošću nefinancijskog subjekta te kako bi se jednostavno utvrdilo sve pozicije koje služe za neku drugu svrhu;

(b) u mogućnosti je osigurati dostatno razdvojeni pregled portfelja u pogledu razreda robne izvedenice, temeljne robe, vremenskog horizonta i svih ostalih relevantnih čimbenika.

Članak 8.

Primjena izuzeća od ograničenja pozicija

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Nefinancijski subjekt koji drži poziciju za koju se smatra da smanjuje rizike u robnoj izvedenici podnosi zahtjev za izuzeće iz članka 57. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU nadležnom tijelu koje utvrđuje ograničenje pozicije za tu robnu izvedenicu.

2. Osoba iz stavka 1. nadležnom tijelu dostavlja sljedeće informacije koje pokazuju kako pozicija smanjuje rizike izravno povezane s komercijalnih aktivnošću nefinancijskog subjekta:

(a) opis prirode i vrijednosti komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta u pogledu robe koja je relevantna za robnu izvedenicu za koju se traži izuzeće;

(b) opis prirode i vrijednosti aktivnosti nefinancijskih subjekata u pogledu trgovanja i pozicija koje drži u pogledu relevantnih robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima trgovanja i ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima;

(c) opis prirode i veličine izloženosti i rizika robe koju nefinancijski subjekt ima ili očekuje kao posljedicu svojih komercijalnih aktivnosti te koji se ublažuju ili bi se mogli ublažiti upotrebom robnih izvedenica;

(d) objašnjenje načina na koji upotreba robnih izvedenica nefinancijskog subjekta izravno smanjuje njegovu izloženost i rizike u pogledu njegovih komercijalnih aktivnosti.

3. Nadležno tijelo odobrava ili odbija zahtjev u roku od 21 kalendarskog dana nakon što je zaprimilo zahtjev te obavješćuje nefinancijski subjekt o odobrenju ili odbijanju izuzeća.

4. Nefinancijski subjekt obavješćuje nadležno tijelo ako postoji znatna promjena u prirodi ili vrijednosti komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta ili njegovih trgovačkih aktivnosti u pogledu robnih izvedenica i ta je promjena relevantna za informacije navedene u stavku 2. točki (b) te podnosi novi zahtjev za izuzeće ako ih namjerava nastaviti upotrebljavati.

([1]) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog Parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

POGLAVLJE III.

METODOLOGIJA NADLEŽNIH TIJELA ZA IZRAČUN OGRANIČENJA POZICIJA

ODJELJAK 1.

Određivanje osnovnih brojki

Članak 9.

Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki za promptna mjesečna ograničenja

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptno mjesečno ograničenje pozicije robne izvedenice izračunom 25 % ostvarive opskrbe za tu robnu izvedenicu.

2. Osnovne brojke navode se u jedinicama koje su jedinice trgovanja koje se upotrebljavaju na mjestu za trgovanje na kojemu se trguje robnom izvedenicom koja predstavlja standardiziranu količinu temeljne robe.

3. Ako nadležno tijelo utvrdi različita ograničenja pozicija za različita razdoblja u okviru promptnog mjesečnog razdoblja, ta se ograničenja pozicija postupno smanjuju prema dospijeću robne izvedenice te se njima uzimaju u obzir mjere upravljanja pozicijama mjesta za trgovanje.

4. Odstupajući od stavka 1., nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptno mjesečno ograničenje pozicije za sve ugovore o izvedenicama s temeljnom robom koja se smatra hranom za ljudsku potrošnju s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 50 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca izračunom 20 % ostvarive opskrbe za tu robnu izvedenicu.

Članak 10.

Ostvariva opskrba

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela izračunavaju ostvarivu opskrbu za robnu izvedenicu utvrđujući količinu temeljne robe koja se može upotrebljavati kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu opskrbe za robnu izvedenicu.

2. Nadležna tijela utvrđuju ostvarivu opskrbu za robnu izvedenicu iz stavka 1. upućujući na prosječnu mjesečnu količinu temeljne robe opskrba kojom je bila moguća tijekom razdoblja od jedne godine neposredno prije utvrđivanja.

3. Kako bi se utvrdila količina temeljne robe koja ispunjuje uvjete iz stavka 1., nadležna tijela uzimaju u obzir sljedeće kriterije:

(a) mjere za skladištenje temeljne robe;

(b) čimbenici koji mogu utjecati na opskrbu temeljnom robom.

Članak 11.

Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki za druga mjesečna ograničenja

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za druga mjesečna ograničenja pozicije robne izvedenice izračunom 25 % otvorenih pozicija za tu robnu izvedenicu.

2. Osnovne brojke navode se u jedinicama koje su jedinice trgovanja koje se upotrebljavaju na mjestu za trgovanje na kojemu se trguje robnom izvedenicom koja predstavlja standardiziranu količinu temeljne robe.

Članak 12.

Otvorene pozicije

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

Nadležna tijela izračunavaju otvorene pozicije robne izvedenice zbrajanjem brojeva jedinica predmetne robne izvedenice otvorene na mjestima za trgovanje u određenom trenutku.

Članak 13.

Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki u pogledu određenih ugovora

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Odstupajući od članka 9., nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptna mjesečna ograničenja pozicija za gotovinski namirene promptne mjesečne ugovore obuhvaćene Prilogom I. odjeljkom C točkom 10. Direktive 2014/65/EU za koje se ne može odrediti ostvariva opskrba njihove temeljne robe izračunom 25 % otvorenih pozicija za predmetne ugovore o robnim izvedenicama.

2. Odstupajući od članaka 9. i 11., nadležna tijela utvrđuju osnovne brojke za ograničenja pozicija robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU izračunom 25 % broja izdanih vrijednosnih papira. Osnovna brojka navodi se u broju vrijednosnih papira.

3. Odstupajući od članaka 9. i 11., ako se robnom izvedenicom osigurava da je opskrba temeljnom robom neprekidna tijekom određenog razdoblja, osnovne brojke izračunate u skladu s člancima 9. i 11. primjenjuju se na povezane robne izvedenice za istu temeljnu robu u mjeri u kojoj se njihova razdoblja opskrbe preklapaju. Osnovna brojka navodi se u jedinicama temeljne robe.

ODJELJAK II.

Čimbenici relevantni za izračun ograničenja pozicija

Članak 14.

Ocjena čimbenika

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

Nadležna tijela utvrđuju promptna mjesečna i druga mjesečna ograničenja pozicija robne izvedenice prilagodbom osnovne brojke utvrđene u skladu s člancima 9., 11. i 13. mogućem utjecaju čimbenika navedenih u člancima 16. do 20. u pogledu integriteta tržišta za tu izvedenicu i njezinu temeljnu robu u mjeri:

(a) od 5 % do 35 %; ili

(b) od 2,5 % do 35 % za sve ugovore o izvedenicama u pogledu robe koja se smatra hranom namijenjenom za ljusku potrošnju s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 50 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca.

Članak 15.

Novi i nelikvidni ugovori

(članak 57. stavak 3. točka (g) Direktive 2014/65/EU)

1. Odstupajući od članka 14.,

(a) robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima za trgovanje s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno ne premašuju 10 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležna tijela određuju ograničenja pozicija koje se drže u tim robnim izvedenicama na 2 500 jedinica;

(b) robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima za trgovanje s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 10 000, ali manje od 20 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležna tijela određuju iznos promptnih i drugih mjesečnih ograničenja pozicija između 5 % i 40 %;

(c) robnih izvedenica kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU s ukupnim brojem vrijednosnih papira koji se izdaju i koji ne premašuju broj od 10 milijuna tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležno tijelo utvrđuje ograničenje pozicija koje se drže u pogledu robnih izvedenica na iznosu od 2,5 milijuna vrijednosnih papira;

(d) robnih izvedenica kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU s ukupnim brojem vrijednosnih papira koji se izdaju i koji zajedno premašuju više od 10 milijuna, ali manje od 20 milijuna jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležno tijelo određuju iznos promptnih i drugih mjesečnih ograničenja pozicija između 5 % i 40 %;

2. Mjesto za trgovanje obavješćuje nadležno tijelo ako ukupne otvorene pozicije bilo koja od takvih robnih izvedenica dostigne bilo koji od iznosa jedinica ili broja vrijednosnih papira koji se izdaju navedenih u prethodnom odlomku tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca. Nadležna tijela pregledavaju ograničenja pozicija nakon što prime takve obavijesti.

Članak 16.

Dospijeće ugovora o robnim izvedenicama

(članak 57. stavak 3. točka (a) Direktive 2014/65/EU)

1. U pogledu promptnih mjesečnih ograničenja pozicija, ako robna izvedenica ima kratak rok dospijeća, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicije.

2. U pogledu drugih mjesečnih ograničenja pozicija, ako robna izvedenica ima veliki broj zasebnih isteka, nadležna tijela povećavaju ograničenje pozicije.

Članak 17.

Ostvariva opskrba temeljne robe

(članak 57. stavak 3. točka (b)Direktive 2014/65/EU)

Ako se ostvariva opskrba temeljne robe može ograničiti ili kontrolirati ili ako je razina ostvarive opskrbe niska u odnosu na iznos potreban za redovitu namiru, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicije. Nadležna tijela procjenjuju mjeru u kojoj se predmetna ostvariva opskrba upotrebljava i kao ostvariva opskrba za ostale robne izvedenice.

Članak 18.

Ukupne otvorene pozicije

(članak 57. stavak 3. točka (c) Direktive 2014/65/EU)

1. Ako postoji veliki volumen otvorenih pozicija, nadležna tijela smanjuju ograničenja pozicije.

2. Ako je broj otvorenih pozicija znatno veći od ostvarive opskrbe, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicija.

3. Ako je broj otvorenih pozicija znatno manji od ostvarive opskrbe, nadležna tijela povećavaju ograničenje pozicija.

Članak 19.

Broj sudionika na tržištu

(članak 57. stavak 3. točka (e) Direktive 2014/65/EU)

1. Ako je dnevni prosječni broj sudionika na tržištu koji drže poziciju u robnoj izvedenici tijekom razdoblja od jedne godine visok, nadležno tijelo smanjuje ograničenje pozicije.

2. Odstupajući od članka 14., nadležna tijela određuju promptna i druga mjesečna ograničenja pozicija između 5 % i 50 % ako je:

(a) prosječni broj sudionika na tržištu koji drže poziciju u robnoj izvedenici u razdoblju prije određivanja ograničenja pozicije manji od 10; ili

(b) broj investicijskih društava koja djeluju kao održavatelji tržišta u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 7. Direktive 2014/65/EU u pogledu robne izvedenice u vremenu određivanja ili pregleda ograničenja pozicije manji od 3.

Za potrebe stavka prvog nadležna tijela mogu utvrditi različita ograničenja pozicija za različita razdoblja u okviru promptnog mjesečnog razdoblja, drugog mjesečnog razdoblja ili u okviru oba razdoblja.

Članak 20.

Obilježja tržišta temeljne robe

(članak 57. stavak 3. točka (f) Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela uzimaju u obzir način na koji obilježja tržišta temeljne robe utječu na funkcioniranje robnih izvedenica i trgovanje njima te na veličinu pozicija koje drže sudionici na tržištu i s obzirom na jednostavnost i brzinu pristupa robnoj izvedenici koji sudionici na tržištu imaju.

2. U okviru procjene tržišta temeljne robe iz stavka 1. uzima se u obzir

(a) postoje li ograničenja u opskrbi robom, uključujući pokvarljivost robe čija je opskrba ostvariva;

(b) način prijevoza i opskrbe fizičkom robom, uključujući sljedeće:

   i. isporučuje li se roba isključivo na određene točke isporuke;

   ii. ograničenost kapaciteta određenih točaka isporuke;

(c) struktura, organizacija i poslovanje tržišta, uključujući određenost sezonom ekstraktivnih i poljoprivrednih tržišta robe na kojima fizička isporuka fluktuira tijekom kalendarske godine;

(d) sastav i uloga sastav sudionika na tržištu temeljne robe, uključujući razmatranje broja sudionika na tržištu koji pružaju određene usluge koje omogućuju funkcioniranje tržišta temeljne robe kao što je upravljanje rizikom, opskrba, skladištenje ili usluge namire;

(e) makroekonomski ili drugi povezani čimbenici koji utječu na poslovanje tržišta temeljne robe, uključujući opskrbu, skladištenje i namiru robe;

(f) obilježja, fizička svojstva i životni ciklusi temeljne robe.

Članak 21.

Volatilnost relevantnih tržišta

(članak 57. stavak 3. točka (d) Direktive 2014/65/EU)

Nakon što primijene čimbenike iz članaka 16. do 20. koji su mjerodavni za utvrđivanje ograničenja pozicija za svaki ugovor o robnim izvedenicama iz članka 57. stavka 4. Direktive 2014/65/EU, nadležna tijela dodatno prilagođuju ograničenja pozicija ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) postoji prekomjerna volatilnost u cijeni robne izvedenice ili temeljne robe;

(b) daljnja prilagodba ograničenja pozicije učinkovito bi smanjila volatilnost cijene te robne izvedenice ili temeljne robe.

Članak 22.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. prosinca 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER